

Lausunto Verohallinnon luonnoksesta: Virvoitusjuomaverotus

27.4.2026

Verohallinto
PL 325
00052 VERO

Diaarinumero: VH/2086/00.01.00/2026

Lausunnonantajat

Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto ry
Arktiset Aromit ry
Suomen Luontoyrittäjyysverkosto ry

Kiitämme mahdollisuudesta lausua Verohallinnon luonnoksesta virvoitusjuomaveroa koskevaksi ohjeeksi. Pidämme tärkeänä, että ohjeistus selkeyttää alan toimijoiden verotuksellista asemaa, tukee ennakoitavaa viranomaislinjaa sekä huomioi oikeasuhtaisuuden ja kilpailuneutraliteetin periaatteet.

Katsomme kuitenkin, että luonnoksessa esitetty yrttihaudukkeiden verokohtelu sisältää merkittäviä tulkinneollisia ja käytännöllisiä ongelmia, jotka olisi perusteltua arvioida uudelleen.

1. Yrttihaudukkeet eivät vastaa virvoitusjuomaveron tarkoitusta

Virvoitusjuomaveron uudistuksen tavoitteena on ollut vahvistaa veron terveysohjaavaa vaikutusta erityisesti sokeripitoisten juomien osalta. Hallituksen esityksen mukaan tavoitteena on ohjata kulutusta vähemmän sokeria sisältäviin tuotteisiin.

Käytännössä uudistuksen vaikutukset yrttiteevalmisteiden hintoihin ovat osoittautuneet huomattavasti hallituksen esityksessä (HE 123/2025 vp) arvioitua suuremmiksi. Alan toimijoiden mukaan hinnankorotukset ovat olleet jopa yli 40 prosenttia, kun hallituksen esityksessä vaikutukseksi arvioitiin keskimäärin noin 4 prosenttia. Näin suuri ero arvioidun ja toteutuneen vaikutuksen välillä osoittaa, että yrttiteevalmisteiden erityispiirteitä ei ole otettu lain valmistelussa riittävällä tavalla huomioon.

Sokerittomat yrttihaudukkeet eivät kuitenkaan tyypillisesti sisällä lisättyä sokeria, eivätkä ne vastaa käyttötarkoitukseltaan tai kuluttajamielikuvaltaan virvoitusjuomia. Kyse on yleensä haudutettavista kasvipärisistä tuotteista, joita käytetään teen tavoin.

Kuluttajat eivät myöskään tyypillisesti pidä tällaisia tuotteita virvoitusjuomina, eikä niitä markkinoida sellaisina.

2. Pelkkä tullitariffiluokitus voi johtaa kilpailuneutraliteettiongelmiin

Pidämme ongelmallisena tilannetta, jossa lähes identtiset tuotteet voivat päätyä eri verokohteluun yksinomaan tullitariffiluokituksen perusteella.

Käytännössä samankaltainen yrttihauduke voi olla joko veroton tai verollinen riippuen siitä, luokitellaanko tuote nimikkeeseen 1211 vai 2106. Tämä voi johtaa tilanteisiin, joissa tuotteen tosiasiallinen käyttötarkoitus ja sisältö ovat käytännössä samat, mutta verokohtelu poikkeaa merkittävästi.

Tällainen tulkintamalli voi heikentää kilpailuneutraliteettia, lisätä oikeudellista epävarmuutta ja vaikeuttaa erityisesti pienten toimijoiden toimintaa.

3. Tuotteen tosiasiallinen käyttötarkoitus tulisi huomioida

Katsomme, että verokohtelun arvioinnissa tulisi tariffiluokituksen lisäksi huomioida myös tuotteen tosiasiallinen luonne ja käyttötarkoitus.

Yrttihaudukkeita käytetään tyypillisesti teen tavoin haudutettavina kasviperäisinä tuotteina. Tuotteet voivat koostua esimerkiksi nokkosesta, horsmasta, koivunlehdestä tai muista kuivatuista kasviraaka-aineista.

Pidämme tärkeänä, että arvioinnissa voidaan huomioida myös:

- tuotteen käyttötarkoitus
- markkinointi
- valmistustapa
- kuluttajamielikuva
- tuotteen tosiasiallinen käyttötapa

4. Tarve selkeille ja ennakoitaville ohje-esimerkeille

Pidämme erittäin tärkeänä, että Verohallinnon ohjeeseen lisätään konkreettisia esimerkkejä yrttihaudukkeiden verokohtelusta.

Esimerkkejä voisi olla esimerkiksi:

- yksittäisistä yrteistä koostuvat haudukkeet
- yrttisekoitukset
- sokerittomat kasvihaudukkeet
- tuotteet, joilla on useita käyttötarkoituksia
- tuotteet, joita ei markkinoida virvoitusjuomina

Konkreettiset esimerkit vähentäisivät merkittävästi tulkintaepävarmuutta sekä helpottaisivat yritysten käytännön toimintaa.

5. Ehdotukset ohjeen täsmentämiseksi

Katsomme, että Verohallinnon ohjetta olisi perusteltua täsmentää esimerkiksi seuraavan tyyppisillä linjauksilla:

“Virvoitusjuomaveron piiriin eivät lähtökohtaisesti kuulu perinteiset teen tavoin valmistettavat kasviperäiset yrttihaudukkeet.”

“Tariffiluokituksen lisäksi arvioinnissa voidaan huomioida tuotteen tosiasiallinen käyttötarkoitus, markkinointi ja luonne.”

Pidämme tärkeänä, että ohjeistus tukee ennakoitavaa ja kilpailuneutraalia verotusta.

6. Jatkovalmistelun tarve

Pidämme tärkeänä, että Verohallinto arvioi luonnoksen vaikutuksia yrttihaudukkeisiin ja luonnontuotealaan vielä jatkovalmistelussa yhdessä alan toimijoiden kanssa.

Olemme käytettävissä lisätietojen toimittamiseen sekä jatkovuoropuheluun ennen ohjeen viimeistelyä.

Ystävällisin terveisin

Mika Rönkkö, toiminnanjohtaja
Suomen Terveystuotekauppioiden Liitto ry

Birgitta Partanen, toiminnanjohtaja
Arktiset Aromit ry

Juha Rutanen, toiminnanjohtaja
Suomen Luontoyrittäjyysverkosto ry

Katja Misikangas, puheenjohtaja
Suomen Luontoyrittäjyysverkosto ry